

क्षयरोग नेहमी विचारले जाणारे प्रश्न

क्षयरोगाचे निदान करण्यासाठी कोण कोणत्या तपासण्या केल्या जातात आणि त्या कोठे उपलब्ध आहेत?

क्षयरोगाचे निदान करण्यासाठी सतत तीन दिवस थुंकी तपासणे गरजेचे असते. ही तपासणी दिल्लीच्या राष्ट्रीय क्षयरोग-निदान केंद्रात तसेच देशात अनेक ठिकाणी असलेल्या डॉट्स टी.बी. केंद्रांमध्ये करता येते. अशा केंद्रांतील ही तपासणी पूर्णपणे मोफत असते. तपासणीसाठी जोरदार खोकला काढून फक्त खाकरा देणे आवश्यक आहे. त्या ऐवजी लाळ दिली जात नाही हे पहा कारण लाळेच्या तपासणीतून क्षयरोगाचे निदान होऊ शकत नाही.

क्षयरोग बरा होतो का ?

होय. क्षयरोगावरील औषधे नियमितपणे व सांगितल्याप्रमाणे घेतल्यास हा रोग पूर्णपणे बरा होतो.

क्षयरोगी व्यक्तीचे खाणे पिणे काय असावे ?

क्षयरोगी आपल्या आवडी निवडीप्रमाणे कोणतेही अन्न घेऊ शकतो, विशिष्ट अन्नाची गरज नसते. अर्थात अशा व्यक्तीने स्वतःच्या शरीरास चालेल व पचेल तेच खावे.

डॉटस् म्हणजे काय?

डॉटस् म्हणजे डायरेक्टली ऑब्झर्व्ही ट्रीटमेंट शॉर्ट कोर्स. ही क्षयरोगावरील एक सर्वसमावेशक उपचारपद्धती असून जगभरातील प्राथमिक आरोग्यकेंद्रांमध्ये क्षयरोगाचे निदान आणि उपचारासाठी वापरतात

डॉटस् चे फायदे कोणते?

- डॉटस् मुळे ९५ टक्के रोगी बरे होतात.
- डॉटस् मुळे क्षयरोगावर खात्रीशीर तसेच चटकन इलाज होतो.
- डॉटस् मुळे एचआयव्ही ची लागण झालेल्या क्षयरोग्यांना असलेला धोका कमी होतो.
- डॉटस् मुळे उपचार असफल होणे टळते तसेच एकत्रितपणे दिलेल्या विविध औषधांना दाद न देणाऱ्या क्षयरोगाचा उद्भव होत नाही कारण ह्या पद्धतीमध्ये रोग्याचे सहकार्य मिळते आणि क्षयरोगविरोधी औषधांचा अखंड पुरवठा होतो.
- सर्व आरोग्यकेंद्रांवर डॉटस् मोफत मिळते.

टीबी आणि एचआयव्ही कसे संबंधित आहेत?

कोणास ही टीबीचा संसर्ग होऊ शकतो, परंतु एचआयव्ही संसर्ग झालेल्या लोकांना टीबी होण्याची शक्यता अधिक असते कारण एचआयव्ही मध्ये रोगप्रतिकारक शक्ती खूप कमकुवत झालेली असते, त्यामुळे शरीरात आधी लागण झालेले टीबीचे जीवाणू झपाट्याने वाढतात व टीबी होतो

क्षयरोगात काय करावे, काय टाळावे

हे करावे	हे टाळावे
तीन आठवडे किंवा त्याहीपेक्षा जास्त काळ खोकला असल्यास खाकऱ्याची दोनदा तपासणी करा. ही तपासणी शासकीय सूक्ष्मदर्शी थुंकी तपासणी केंद्रांतून मोफत केली जाते.	तीन आठवडे किंवा त्याहीपेक्षा जास्त काळ खोकला असल्यास औषध घेण्यात विलंब करू नका.
क्षयरोगावरील सर्व औषधे नियमितपणे व सांगितल्याप्रमाणे घ्या.	क्षयरोगाच्या निदानासाठी फक्त क्ष-किरण फोटोवर अवलंबून राहू नका.
क्षयरोग पूर्णपणे बरा होतो हे कायम लक्षात ठेवा.	डॉक्टरांनी सांगितल्याशिवाय औषध बंद करू नका.
खोकताना किंवा शिंकताना तोंडावर रुमाल धरा.	क्षयरोग्यांना भेदभावाने वागवू नका.

Reference: Micromedex's Care Notes System Online 2.0